

want gelijk
en, wel be-
geheel te-
een woord
Synode, te-
schischen of

kerk" aan
ere tegen-
len.
feit, dat n
Dr. Van
tegen den
het patro-
d'ge weert
or de Go-
Organisatie

hebben.
de Heraut
t de oaver-
t nieuwe
l men zien,
terijen van
odernen en

naam voor
zal, eenige
aan, deert

reeds met
hetgeen de
el waar is,
goede zaak,

hen ons en
ven.
l orgaan al-
leugen, het
ligt, en niet

heid komt
onze beide
treden, om
vijand te

ijze, nu of
kan gege-
in het zui-
en blijven,
er zijn we
e en dank-
ze erken-
m.

en punt ge-
teel de Sy-
D. Felix
naar slechts
houdt met
XI van het
oe nu oor-

KUYPER.

se taal, gaf
en predi-
geerd wordt.

us Kerk brengt
sorgende en
niet moede
ref. en Dolee-

us ons
hebben wij
wogen; maar
waard, dat er
like bezwaren
in schijnt den
deling waard
de twee Syn-
ode op de
t met die van
volgen: als
met zich, zal
het onenigde
Alsof het ver-
ten in den
deling waard
schiedlijke ver-
weer te lang

at Dr. Beuker
in wederzijds
ge, of de Do-
n de weder-
ge, maar uit
in Dr. B. van
sijns gelijken
verweert zijn
gen brengt hij
ij daarbij vol-
wettige kerk-
aanklijke ver-
e

l omtrent het
tolerende ge-
geinstueerd
plaatsen, waar
ij.
groot bezwaar
Dolerende
met de aldus
aten: te nu
in voorloof
inden. Hijzelf
die, maar
stijft op dien
niet gemeen-
houden, dan
elden wij het
ken harelfde
houden. Der-
om te zeggen:
voor wetten
niet met haar
zo gaarne,
telijke relatie,
en willen aan
het misleiden,
gesproken van
kerkerelike
te ze als onge-
En opdat het
al wij terstond

den inschrij-
vening met
niet wippen aan

lidatenboek
niet vormende
orden, al de
der lidaten.
beg of met
vergeloomen,
afel des Hee-
eugde, niet-
bij om, het
den geschree-
dijp zijn; het
wt, die elders

gedoegt en met hunne ouders of met allen tot deze-
geente overgekomene zijn".
"Duplikaatboeken" kennen wij als Gereformeerde
menschen natuurlijk. Zij zijn ook niet anders dan
een nieuwe uitvinding der Dolerenden. In zulk een
boek heeft men, zoover men die machtig kon worden,
ook de namen opgeschreven, die in het lidatenboek
der Hervormde Gemeente gevonden worden, ook die
met de doeleinde niet medegaan. Dus een afschrift
eene nabootsing van een Hervormd lidatenboek.
Zulk een boek is dan even waar, maar ook even valsch
als de paradoxale verklaring, gelijk door degen van
Heemte en Liden is gegeven: dat de *dolerende Kerk*
*raad voor het de Hervormde Gemeente het juk afge-
werpen heeft en tot de Gereformeerde Belijdenis en
Kerkde is teruggekeerd*.

Hier in Leiden zal men er zeker ook de namen van
professor Rauwenhoff en Ruinen, ja van de meesten
onzer moderne professoren inschrijven, want het is
bekend, dat ze in volle rekten lidaten zijn der Herv.
gemeente alhier. En wat zal men met de moderne
en liberale leeren als Hagens, v. Boekers en Scheffer
aanvangen? Zij zijn toch ook Hervormde lidaten, en
amtsdragers bovendien.

Het gaat toch niet aan, dat wij, Chr. Gereformeer-
den, ons door middel der Dolerenden, ook weer lie-
ten samenstellen met het Herv. Kerkgenootschap,
van twelk ons de Heere zoo genadelijk verlost heeft.
Hoe onzinnigprekelijk jammer, dat men een heilige
zaak, zoals de reformatie der Kerk behoort te zijn,
met soorloos onwaarheid omsluit! Is 't wonder, dat
de wereld om al zulke vertooningen licht en de zaak
den naam des Heeren des te meer gaat lasteren?
Is 't niet ontzettend, dat men bij al zulke handelingen
ook nog gaat liden, die men nooit anders dan on-
waarheid zou genoemd hebben, indien men niet op
Dr. Kuypers gezag was gaan gelooven, dat het er
zoo naar toe moest? En dat nu alles en alleen om
noch maar iets anders te schrijven dan de Christelijke
Gereformeerde kerk.

Wij houden de Synodale Herv. gemeente niet voor
een en dezelfde met de onze en die der Dolerenden.
Zij zijn voor ons twee. Wij schrijven alleen deukken
in onze lidatenboeken in, die met de Belijdenis der
Gereformeerde Kerk instemmen, op welke eenvoudige
wijze die instemming ook plaats vindt.

Wie van beiden handelt Gereformeerd?
Zeg men! ja, wij houden de belijdende geloovigen,
die na gaan doelen, eigenlijk in het wezen der zaak
alleen voor de Kerk. Welnu, waarom schrijft men ook
niet alleen deukken in zijn lidatenboek en hunne
moederjarige kinderen, die nog in de ouders gerekend
moeten worden, in 't lidatenboek van de kinderen der
gemeente? En wat verschilt men dan van de Chr.
Gereformeerde? Maar denken, die belijst tot de niet-
belijdende massa Kerk willen blijven behooren, en
weigeren hun hals onder het juk van Christus te
werpen, die mag ik niet inschrijven in het boek van
de lidaten der belijdende gemeente des Heeren, zoo
ik niet en mijn boek en het kaligrafie der belijdende
Kerk wil vervalschen.

Tot zoover Dr. Beuker.
Hetzelfde nu o. a. o. juiste bewering, dat de
Dolerenden in gemeenten waar zij Duplikaatboeken
aanlegden, ook deukken inschreven, die de Reformatie
tegenstaan — ook de Heer spreekt dit beweren
reeds — zoo ziet men uit deze aangehaalde volzinnen,
dat Dr. B. in het minst geen credit heeft voor de
sfeijfelijke gevoelens der Dolerenden, dat hij in hun
kerkelijke optreden onware vertooningen ineent te be-
spelen, waarbij slechts een menschen — Dr. Kuypers —
gevoeld wordt, en niet de vrees Gods de drijfveer en
zijn Woord het richtsnoer is, zoodat in die betrekking
het gebed een eergerijke schijnheiligheid wordt.

Nu maakt Dr. B. er Dr. Kuypers een verwijt van,
dat hij de Chr. Gereformeerde en de pogingen van
de Assenische Synode zoo weinig verstaat en waar-
deert. Doch wij vragen: heeft niet Dr. K. het recht
om dat verwijt om te keeren en te zeggen: Als Dr.
B. de pogingen der Dolerenden zoo weinig verstaat,
en waardeert kan, zal het wel moeilijk gaan, om
nulk een gemeenschappelijke basis te vinden, die de
geref. belijdenis en practijk, en de waardigheid der
Dolerende Kerk niet te na komt, en tegelijk met
Dr. Beukers bedoelen overeenkomt.

Niet slechts ontbrekt het Dr. B. aan waardeering,
doch hij gaat *effens* te werk; hij *veroordeelt* de
methode der Dolerenden als onjuist, *onjuist* en
ongerechtigd. Aan *hun* kant alleen moet alles veran-
deren. En in dit gedachtenverband zijn de Dolerende
kerken ook geen *ewig*te opening van het lichaam
Christi. Die *ewig*te opening is dan enkel de
Chr. Geref. kerk, en anders geen. Dr. B. ontken
ook in het minst niet, dat de afscheiding van '14
de *ewig*te kerkopening is; maar geeft alleen toe,
dat zij niet de *ewig*te mogelijkheid van opening is.
Moet nu zulk een kerkopening niet gaan, dan
heeft er geen verhoof van buigen aan, en kan er van
de vereeniging voorhands niet komen. Maar dan
moet Dr. B. ook niet langer zeggen, dat hij wil
onderhandelen *op voet van gelijkheid* en niet wederzijdse
erkenning. Zoo leest kan Dr. B. niet bedoelen. Uit
alles blijkt, dat in zijn oog de beschouwingen der
Dolerenden verwerpelijk zijn.

Wij betreuen de aansland betoog van Dr. B.
vooral omdat hij noch nu Gods Woord, noch uit
de Belijdenis *ten* *arm*st van hetgeen hij den Dolee-
renden ten laste legt; doch wij hopen nog steeds,
dat de Synode van Kampen straks meer broederlijk
en ruimer zal oordeelen.

Deze loop van zaken was te verwachten.
Juist doordien Dr. Beuker een lijn koos, waarop
hij of zelf doodt. Of ons onverloopt, kon het
niet uitblijven of hij moest reactie in zijn eigen
kring uitlokken.

Immers, over al deze fraaie redeneeringen
heen, blijft een deel van 's Heeren volk bij hem
en bij ons roepen: *"Toch willen, toch moeten,
toch zullen we (in zijn)"*.

KUYPER.

Officiële berichten uit de Ned. Geref. kerken.

's-GRAVENHAGE. De kerkeraad der Ned.
Ger. gemeente (dolerende) maakt bekend, dat
de bevestiging van den beroepen herder en
leeraar J. C. Sikkel D. V. zal plaats hebben
den 18 November 1888, des voormiddags 10
te uren door Prof. Dr. F. L. Rutgers, consul-
ent der gemeente; ook zal bij dezelfde gelege-
heid de nieuwe noodkerk "de Westerkerk" in
gebruik genomen worden. 's Avonds te 6 uren
zal de intrede gehouden worden.

Namens den kerkeraad,
J. VAN MOURIK, *Præs.*
W. VAN GREST, *Scriba.*

Woensdag 10 Oct. werd te Delft een prov.
diac. conferentie gehouden. Twee en twintig
diaconen waren tegenwoordig. Dr. W.
Geessink van Rotterdam leverde een referaat
over een gesticht voor ongeneeslijke zieken.
Het grootste bezwaar, aan de oprichting ver-
bonden, achtte de referent het vinden van voor
deze zieken geschikte verpleegsters. Dit be-
zwaar acht hij echter niet onoverkomelijk. In
eene resolutie, die hij voorstelde, werd de
noodzakelijkheid eener zoodanige inrichting
uitgesproken; den kerken werd opgedragen om
te zien naar zusters, die voor dezen dienst
der barmhartigheid roeping gevoelen; terwijl
werd voorgesteld om, als dezen gevonden
en opgeleid waren, tot de stichting over te
gaan; een en ander werd met algemeene
stemmen aangenomen. Eene diaconie slechts
onthield zich van stemming. De broeders
Geessink en Lion Cachet werden aangewezen
om als commissie voor deze zaak op te tre-
den en aan de eerstvolgende conferentie een
voorloopig plan van inrichting voor te leggen.
Nog werden verslagen uitgebracht van het
Doorgangshuis en van het Bureau voor werke-
lozen. Voor het eerste was reeds een ge-
schikte directie gevonden, zoodat begin No-
vember de stichting zou worden geopend en
het daartoe reeds gehuurde huis. Omstreeks
vier uur scheidden de broeders van elkander.

De vergadering was te half elf uren door Dr.
Geessink geopend en werd door Dr. Klaarha-
mer gesloten, terwijl Dr. Reul van Zeevenhoven
haar leide.

C. W. J. VAN LUMMEL,
Cond.-scr.

DELFT, 16 October. Hedenavond verga-
derden de stemgerechtigde mansleden, om eene
aanwijzing voor het beroep te doen, uit het
door den Kerkeraad gestelde tweetal.

De keuze der vergaderden, welke is de keuze
der gemeente, werd bepaald op Dr. C. W. J.
van Lummel, van Waarder; waarop de Kerk-
raad nog dienzelven avond overging deze
tot herder en leeraar voor de Kerk van Delft
te beoopen.

Geve de Heere in zijne genade der Kerk van
Delft en den beroepen leeraar veel gebeds
voor deze zaak, opdat, kon het in zijn raad
bestaan, zoodoende de schreiende behoefte
aan een eigen dienaar des Woords vervuld werd.

P. GONDAPPEL,
Scriba.

NIJEUW-HELVOET. De nieuwgebouwde
Kerk der Ned. Ger. Gemeente alhier nadert
tot veler blijdschap weldra haar voltooiing en
zal, zoo de Heere wil, op 28 October a.s. in
gebruik genomen worden.

Tot de plechtigheid der inwijding van dit
Godshuis heeft tot ons over te komen de
WelEerw. Heer Geleerde Heer Dr. Rudolph van
Heinoord om dan des morgens te half tien
en des avonds te zes uren in de bediening des
H. Evangelies voor te gaan.

Namens den Kerkeraad,
H. MOERMAN,
Scriba.

Buitenland.

Engeland. Het Church-congress.

De belangrijkste vergadering der Episcopale
kerk, het 28ste "Church-congress" is in het
laatst van September te Manchester vergaderd
gewest onder voorzitterschap van Dr. Moor-
house, bisschop van Manchester. In zijn inlei-
dend woord gaf deze hierarch te kennen, dat
voornamelijk twee brandende kwesties een
theoretische, zoo niet praktische oplossing ver-
eischen. De eerste was de vraag, in hoeverre
het der geestelijkheid geden is, om de wel-
gestaafde uitkomsten van de critiek op den
Bijbel in hun onderwijs mede te deelen? De
bisschop hield het voor onmogelijk om vrijuit
te spreken over de resultaten ook van die
critiek, welke den Bijbel met den meesten eer-
bied behandel, zonder in strijd te komen met
zekere inzichten, die omtrent de inspiratie van
den Bijbel gekoesterd worden. Hij verzekerde,
dat de Katholieke (met de Roomsche) kerk nooit
een woordelijke, algeheele of dynamische in-
geving der Schrift had aangenomen, aan welke
theorien door zoovele en wordt vastgehouden. Het
was volgens hem geraden om de vraag in
overweging te nemen, om open en rond, maar
toch ook bedachtzaam en voorzichtig, den
waren staat van het geding mede te deelen.
Het tweede punt, dat volgens den voorzitter
aan de orde komen zou, was de vraag, hoe
aan de schreiende maatschappelijke noodten-
gemeet te komen, nu vooral in de groote steden
aan de eene zijde de weelde steeds grooter
wordt en aan den anderen kant de ellende
steeds toeneemt. De vragen, die hierbij aan de
orde komen, zijn vele, o. a. hoe zal men de
ellende zoeken te lenigen zonder de luiheid
te bevoorliefen? Hoe zal men een meer redeli-
ke verdoening van vermogen verkrijgen zonder
dat de veer van geestkracht en zelfverloofing
verbroken wordt? Hoe zal in dezen de
Staat hulp verleenen zonder de vrijheid en on-
afhankelijkheid van het individu te na te
komen? Hoe zullen wij de zorgeloze ver-
mogenverdoening van een zwak en boos geslacht
van armen stuiten zonder de onzedelijkheid in
de hand te werken? Hoe zullen wij de Christe-
lijke beginselen, die volmaaktheid in de
liefde eischen, ingang doen vinden in eene
maatschappij, die doordrongen is van lage en
zelfzuchtige hartstochten?

Na deze redevoering werd er gediscuteerd
over de vraag: "In hoeverre moeten de resul-
taten van de historische en wetenschappelijke
critiek, voornamelijk over het Oude Testament,
in de prediking en in het catechetisch onder-
wijs medegedeeld worden?" Opmerkelijk dat
er niet eene ernstig vermanende stem werd
gehoord om te waarschuwen tegen de afbre-
kende critiek van de Wellouwen's en de Ro-
bertson Smith's. Enkel sprekers vonden het
minder geraden; om in den tegenwoordigen
tijd de menschen de resultaten van weten-
schappelijke onderzoeken mede te deelen;
doch principieel verzet tegen de mishandeling
van Gods Woord, gelijk die door de handen
van de moderne critici gedragen wordt, werd
er niet vernomen.

Wij zullen niet verder uitweiden over de
verhandelingen van het congres; alleen willen
wij erop wijzen, dat er te kennen gegeven
werd, dat de benoeming van een bisschop voor
Birmingham in een dringende behoefte zou
voorzien; terwijl volgens denzelfden spreker nog
zeven andere bisdommen behoorden te worden
gesticht. Majoor Churchill meende, dat het
aantal bisdommen moest vermeerderd en
hunne inkomsten moesten vermindert worden.
Hij was van oordeel, dat de bisschoppelijke
palatzen moesten veranderd worden in Christe-
lijke instellingen van liefdadigheid, als hospi-
talen enz. Canon Isaac Taylor gaf als zijne
mening te kennen, dat de lichamelijke kracht
der bisschoppen dikwijls verslapt werd, door-
dat zij genoodzaakt waren om hunne handen
te leggen op de onreine hoofden van duizen-
den, die de confirmatie begeeren. De minste
dienst was voor de hoogste waardigheidsbe-
kleeders weggelegd. Deze uiting was sommi-
gen toch wel wat te kras; vandaar dat uit
veler mond het "shame" (schande) gehoord
werd.

Ten slotte kwam ook nog het vraagstuk
van de eeuwige straffen ter sprake. De aarts-
deken Farrar verwerpt de orthodoxe leer om-
trent de eeuwige straf. Hij hield staande, dat
deze leer God onteerde, in tegenspraak was
met de blijde boodschap des heils en fundam-
enteel tegen gerechtigheid en genade over-
stond. Daarenboven hield hij de orthodoxe leer
omtrent het lot der goddeloozen, die in hunne
zonden sterven, in strijd met het natuurlijk ver-
stand en de conscientie der menschen, terwijl
hij die leer ook voor practisch dood verklaarde.
Ook trachtte hij Dr. Pusey's bedenkingen
tegen zijne preek, waarin hij hetzelfde uitge-
sproken had, te weerleggen. Nog verder ging
de heer Cox, zijn oordeel omtrent dit onder-
werp kon onder de volgende stellingen ge-
brachi worden:

De heerschende leer omtrent eeuwige straf-
fen is een moderne ketterij. De eschatologi-
sche uitspraken in de brieven van Judas en
Petrus zijn aan Henoch ontleend; de Openbar-
ing is geheel of bijna geheel uit hetzelfde
boek afgeleid; de substantie van de redenen
des Heeren bij Mattheus was uit dezelfde bron
geput, en werden niet uitgesproken, gelijk zij
overgeleverd zijn, ja werden zelfs naar alle waar-
schijnlijkheid in het geheel niet uitgesproken.
Nu en dan werd de spreker door het roepen
van "Amen" geïnterrumpd.

Tegen dit spreken werd echter ernstig pro-
test ingediend door den predikant Dr. Kan-
dall, die opkwam tegen de "ongemotiveerde
zielverwoestende ketterijen," welke dien dag
verkondigd waren. Maar tot een algemeen
protest van het congres kwam het niet.

Tijdens het congres werd nog uitgesproken,
dat het een nationale ramp zou zijn, wanneer
de Episcopale kerk hare geldelijke en zedelijke
steun van de zijde van den Staat verloor. Doch
tevens sprak men het uit, dat in geval van
"disendowment" de kerk zich door haar eigene
kracht zou weten staande te houden.

Wij meenen dit te moeten betwijfelen. Jam-
merlijk is het met de Episcopale kerk gesteld.
Aan de eene zijde eene richting, welke lijnrecht
naar Rome terugvoert, aan den anderen
kant steekt het ongelooft in de
kerk op eene wijze het hoofd op, gelijk bleek
op het Church-congress, waardoor het aan
den dag kwam, dat o' zoo bitter wimpen
om het fundament van de confesie van
Westminster staan. Door ongelooft en bijgevolg
worden dus de muren der Episcopale kerk fel
bestookt en als nu niet de Staat zijn gouden
en zilveren stutten erbij plaatste, zouden zij
reeds zijn omvergeraamd. Valt echter die
Staatshulp weg, dan zijn volgens ons de dagen
der Staatskerk geteld.

Opmerkelijk is het, dat de Episcopale hierar-
chie het voortkankeren van het ongelooft in de
predikanten en gemeenten maar laat begaan,
zonder ooit van de haar verleende macht ge-
bruik te maken.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

De levensspreuk.

In de vorige eeuw woonde in Middelburg —
waar toen meer handel was dan nu — een
koopman, die vóór in al zijn boeken deze
spreuk had geschreven:

"Hier een haertjen,
Ginds een paertjen."

Toen nu zijn zoon veertien jaar oud was
geworden en op 't kantoor kwam, zag hij die
woorden. Hij begreep se niet, en vroeg dus
aan vader wat se beteekenden.

"Dat is eigenlijk een spreuk voor jagers",
was 't antwoord. "Als een jager zijn geweer
aanlegt en hij stelt het bij het mikken maar
een haertje te hoog of te laag, dan zal dat
voel den weg dien de kogel neemt, ten slotte
wel een verschil maken in den afstand zoo breed
als een paard. Hij zal dus het doel waarop
hij schiet nooit treffen, al scheelt het in 't be-
gin ook nog zoo weinig."

"Maar", vroeg de zoon, "waarom staat dit
niet hier vóór in al de boeken?"

"Dat is tot waarschuwing voor mij zelf en
anderen", was 't antwoord. "Want in het leven
gaat het ook zoo."

"Toen ik nog een knaap was, ging ik ter
school te Amsterdam. Daar waren onder meer
twee jongens, ook uit deze stad, kosteleerlingen
als ik. Wanneer we nu 's middags onze boter-
hammen hadden opgegeten, dan wierp mijn
eene kameraad altijd de kruimels weg. De
ander daarentegen bewaarde hen, en gaf ze
aan de vogeltjes die in den tuin kwamen."

Op zekeren dag merkte de meester op wat
de jongens deden en hij bestrafte den eerste
omdat hij de kruimels wegwierp.

"Och meester", zei de jongen, "wat hindert
dat? 't Komt toch op een paar kruimels min-
der of meer niet aan."

"Zeg dat niet jongen", zei onze meester.
"Hier een haertje, ginds een paardje. Als gij
op dat kleine verschil niet let, zoudt gij later
heel anders kunnen uitkomen dan nu zuijne
kameraad, die voor de vogels zorgt."

"En is dat ook zoo uitgekomen?" vroeg
de zoon.

"Dat wilde ik u juist vertellen", sprak de
vader. "De een — ik zal hun namen naar
verzuigen — de spaarzame, werd later koop-
mansbediende en verdiende reeds spoedig goed
geld, dat hij niet verkwaam. Toen ik op mijn
vijf en twintigste jaar mijn handelszaak opzette,
sprak ik hem nog eens en 't ging hem goed.
De ander was toen eigenlijk nog niets en is
thans sjouwer hier aan de kade. En hoewel nu
zeker de Heere God alle dingen leidt, toch
geloof ik dat de wijze levensloop wel ter ge-
dege moeten letten op dat verschil, hoe klein
ook, in hun jeugd. Ik was er ten minste zoo
door getroffen, dat ik al aanstonds in mijn
boeken de spreuk schreef, die gij er nu in
vindt. Onthoud die, want zij kan u heel uw
leven van dienst zijn."

SLAPERS.

Een domine sprak onlangs op de catechi-
satie tot de kinderen over Eutychus, den jongeling
van wien we in de Handelingen lezen dat hij,
toen Paulus zeer lang sprak, door slaap werd
bevangen en uit het venster viel.

"Dan had hij ook maar niet moeten slapen"

zei een der jongens.
"Zeker" zei de domine, "maar bedenk dat
Paulus lang sprak, zoodat het middernacht
werd, en ook dat Eutychus in 't venster zat.
Er was dus wel eenige reden voor 't slapen
en het vallen."

"Ja, maar domine", zei de knaap weer, "is
het dan niet verkeerdt te slapen bij de preek?"

"Wel gewis", sprak de domine, "het is even
onaangenaam voor wie spreekt als verkeerd
voor de hoorders. Maar weet gij, kinderen,
wat nog veel erger is? Dat er zooveelen zijn,
die slapen, schoon zij de oogen wijd open
hebben. Begrijpt gij dat?"

Dat moeten de lezers zich zelf ook eens
vragen.

VOOR WETGRAGE LEZERS.

Wanneer men iemand gemakkelijk een ge-
noegen kan doen, zoo 't al bijzonder onheusch
zijn dat na te laten. (Waarom we hiermee be-
ginnen, zullen de schrijvers van eenige brieven,
die we ontvangen hebben, zeker wel begrip-
pen — en andere lezers nu misschien ook.)

Een paar dagen geleden las ik ergens, dat
het verwonderlijk is, hoeteer men de Neder-
landers, zelfs in verre streken alijd, naar hun

spraak onderscheiden kan, om aan te wijzen
uit welk gewest van ons land zij komen. Een
Fries spreekt anders dan een Zeeuw; een
Noord-Hollander drukt zich anders uit dan
een Limburger, schoon die alle Nederlan-
ders zijn.

Dat ligt aan velerlei. Een Amsterdammer
b. v. laat veelal de laatste n van een woord
weg en zegt: *loope, steene, voor: loopen, stenen*.
Een Arnhemmer zegt voor de oo dikwijls *eu*
eels als voor de *ij* b. v. *veur en speulen* in
plaats van *veer en spelen*. De *ui* heet in
vele streken alijd u b. v. *husein* (huizen). In
't midden van ons land zegt men *je*, in 't zu-
den dikwijls *ge*. Ook zijn er woorden die men
alleen hier en daar hoort. Een *neef* een
"oomzegger" noemen zal niemand in deze stad
kennen, en een *schuldenaar* een "neef" te noe-
men is, gelijk we pas van onzen vriend L. C.
vernamen, alleen in Zeeland gebruikelijk.

Al die verschillen maken het natuurlijk
niet gemakkelijk om iemand te verstaan,
gelijk we al eens meer bepraat hebben.
Als twee Groningers van het platteland of
twee boeren uit Twente druk en snel met
elkaar praten, zal menig Amsterdammer moeite
hebben hen te verstaan, en omgekeerd zullen
de eersten menig woord missen als eenige
plaat-Amsterdammers eens met elkaar aan het
krakenlezen zijn.

Wanneer ik b. v. hoor vertellen, dat een arm
mensch "pauwenvleesch" heeft gegeten, zou ik
haast vragen, of dat ook "paardenvleesch"
moest zijn en toch is 't niet zoo. Menigeen
begrijpt er heel weinig van, als hij leest van
een *kater*, die een huisje heeft laten zetten, of
van iemand die al pratende "hellig" werd.
Wat een huis is, dat er "gammel" uitziet, of
een jas die "schunnig" wordt — zie dat kan
niet elk Nederlander u zeggen, al worden al
die woorden in zijn land gebruikt.

Eens was iemand in een stad, die aan de
Merwielde H. J. zoo daar eten en op de spijlslijst
stond: *saardappelen met suikerboonen*.

"Hé!" vroeg hij, "seet met dat hier samen?"

"Nu, is dat dan geen goede kost?" vroeg de
waard.

De heer, die aan den Amstel woonde, begreep
er niets van. Doch hij werd gerust gesteld toen
er "spiesboonen" op tafel kwamen.

"O", zei hij, "nu vat ik het; maar hoe noemt
men hier dan boonen van suiker?"

"Die heeten suikerde boonen", was 't ant-
woord.

En dat die suikerde of gesuikerde boonen
goed smaaken, moest de heer erkennen, toen
hij 't nagerecht proefde.

(Wordt vervolgd.)

HOOGENBIJK.

Ingezonden Stukken.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie.)

Haarlem, 25 Juni 1888.

Aan de Belijders van den Christus
der Schriften, die nog onder de Synodale
hierarchie verkeerden.

Zij het mij vergund langs dezen weg een
bescheiden en ernstig woord tot u, bijzonder
tot de opzieners onder u, te richten.

Immers door hetgeen sedert het einde van 1885
is geschied, is uw stelling ernstiger geworden,
waarop mijne aandacht bij vernieuwing werd ge-
vestigd door wat ik las over hetgeen voor eenige
maanden te Gendingen voorviel. Immers als
een moderne zegt, dat hij "de Schriften des
Ouden en Nieuwen Testaments voor het eenige
Woord van God en de volkomene leer der
zaligheid houdt, en alle leerings verwerpt, die
daartegen strijden, en belooft zijn ambt "gelijk
hetzelve voorheen beschreven is, naar deze
leer getrouw te bedienen, en dus te prediken
de onfeilbaarheid des Bijbels, de voldoening aan
Gods gerechtigheid door den dood van Christus,
de zaligheid uit *louter* genade om zijne verdien-
sten, de noodzakelijkheid van wedergeboorte, be-
keering en geloof in Christus, dat de Vader, de
Zoon en de Heilige Geest de enige, waarachtige
en eeuwige God zijn. (Dit laatste toch blijkt
uit de Doopsformule, die in het bevestigings-
formulier wordt aangehaald, dan zegt en be-
looft hij iets, waarvan hij niets gelooft. En
zegt ge nu niet met mij, dat iemand, die *voor
het oog van God* en in het midden van zijn
gemeente zoo durft liegen, geen minder
brandmerk verdient dan dat van GEWETENLOOS
SCHERPEL? Hoe zou elk man van karakter het
beoordeelen, als iemand bij de aanvaarding
van een burgerlijk ambt beloofde, de hem
voorgestelde verplichtingen na te komen, maar
reeds besloten was om niet dit, maar het tegen-
del te doen. En heeft deze moderne niet juist
hetzelfde gedaan. Terecht gaf dan ook het
Dochterchemisch Weekblad aan zijn verontwaar-
ding over dezen gruwel lecht. 1) De kerkeraad
te Gendingen schijnt echter weinig minder
schuldig, als hij Dr. Yzonides op een dwaal-
spoor heeft geleid 2).

Maar toch, ook tal van frenische opzieners
gaan te dezen niet vrij uit. Ook zij hebben
beleden: "de Schriften des Ouden en Nieuwen
Testaments voor het eenige Woord van God
te houden en de volkomene leer der zaligheid,
en alle leerings te verwerpen, die daartegen
strijden." En toch zijn er velen onder hen,
die deze Schriften niet als Gods Woord erken-
nen willen, maar beweren, dat dit er met vele
verdictelen in vermindert is, zoodat zij, dus evenals
de modernen eedbrekers voor God den Heere
zijn. Bovendien zijn er velen onder hen, die
de verplichting op zich genomen hebben om
de *leer* onzer Gereformeerde kerken, vervat in
de drie Formulieren van eenigheid, als de door
God in de Schrift geopenbaarde waarheid, te
prediken, en alle leerings, daarmede strjdig,
als "dwalingen en ketterijen, met de Heilige
Schrift te wederleggen", en die toch reeds jaren
lang die beloften geschonden hebben, door, in
strijd met die Formulieren, de onfeilbaarheid
der Schrift, de particuliere genade, het on-
schied der beide naturen in den persoon onzer
Heeren, de opening der tucht over wie onder
den Christenen naam onchristelijke leer of
leven voeren en van hunne dwalingen of schan-
delijk leven niet afstaan willen" 3), van den
kansel of in geschrifte te bestrijden. Dat ik
ook zulk een christelijke bestrijding als een
diep zondige schending van de heiligste be-
loften beschouw, kan niemand wraken. We
kunnen althans geen goeden dank hebben van
iemand, die belooft *een leer te prediken, die
hijzelf voor valsch houdt*, of zich aanstelt alsof
hij in Gods behoeft van de gemeente in haar ge-
loof moest *ophouwen*, maar daarbuiten door
zine schriften haar van dit geloof mocht *afbre-
ken*. Verschilt zulk een bedrijf wel zoo heel
veel van gewetenloosheid? Toch is het bekend,
dat vele frenische godge